

MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE

ÎNTRE

**MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE DIN
ROMÂNIA**

ȘI

**MINISTERUL APĂRĂRII DIN
REPUBLICA ESTONIA**

PRIVIND COOPERAREA ÎN DOMENIUL MILITAR

Ministerul Apărării Naționale din România și Ministerul Apărării din Republica Estonia, denumite în continuare "Părți",

Considerând Organizația Tratatului Atlanticului de Nord ca fiind un factor de securitate și stabilitate și, prin urmare, confirmând dorința lor comună de a îndeplini obiectivele cuprinse în Tratatul Atlanticului de Nord, lansat și semnat la Washington D.C., la 4 aprilie 1949,

Recunoscând că prevederile Acordului dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace cu privire la statutul forțelor lor și ale Protocolului Adițional, încheiate la Bruxelles la 19 iunie 1995, se vor aplica cooperării stabilite prin acest acord,

Reafirmând scopurile și principiile Cartei Națiunilor Unite adoptată la San Francisco la 26 iunie 1945, în special principiul abținerii de la folosirea forței sau amenințarea cu forța în relațiile reciproce, respectând suveranitatea, inviolabilitatea granițelor, integritatea teritorială, neamestecul în treburile interne și rezolvarea disputelor în mod pașnic,

Recunoscând angajamentul nostru de a întări încrederea reciprocă prin transparența în domeniile militare, conform cu Actul Final al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, adoptat la Helsinki la 1 august 1975,

În efortul de a stabili o nouă structură a relațiilor între Părți, în special prin dezvoltarea relațiilor bilaterale și întărirea cooperării și înțelegerii reciproce,

Au convenit următoarele:

Articolul 1

Scop

Scopul prezentului Memorandum de Înțelegere (MoU) este de a stabili un cadru legal pentru cooperarea în domeniul militar între Părți.

Articolul 2

Definiții

Termenii folosiți în prezentul MoU au următoarele înțelesuri:

(1) “Parte care trimite” înseamnă Partea care trimite personal, materiale și echipament celeilalte Părți în scopul aplicării prezentului MoU;

(2) “Parte care primește” înseamnă Partea pe teritoriul căreia se află personalul, materialul și echipamentul Părții care trimite în scopul aplicării prezentului MoU;

(3) “Personal Vizitator” înseamnă oficialii militari sau civili ai unei Părți desfășurați pe teritoriul statului celeilalte Părți.

Articolul 3

Limba de lucru

Limba de lucru va fi limba engleză sau o altă limbă în funcție de înțelegerea Părților.

Articolul 4

Domenii de cooperare

(1) Părțile vor coopera în următoarele domenii:

- a) politica de apărare și doctrina militară;
- b) participarea observatorilor militari la exerciții militare;
- c) instruirea și pregătirea personalului civil și militar;
- d) cercetarea, dezvoltarea și modernizarea armamentului și tehnicii militare;
- e) înzestrarea cu arme, echipament și alte materiale;
- f) activități ale forțelor aeriene și controlul traficului aerian;
- g) dezvoltarea legislației în domeniul apărării și a legilor privind conflictul armat;
- h) sistemul militar medical și de recreere;
- i) protecția mediului;
- j) geografie militară;
- k) istorie militară;
- l) sistemele de comunicații și informatică;
- m) planificare strategică;

- n) cooperare civiliil-militari (CIMIC);
  - o) managementul crizelor;
  - p) activități culturale și sportive;
  - q) stabilirea de contacte între personalul unităților militare;
- (2) Părțile își rezervă dreptul de a coopera și în alte domenii care nu sunt enumerate la alineatul (1) al prezentului articol și care intră în competența Părților.
- (3) Cooperarea în domeniile convenite de către Părți poate fi reglementată prin înțelegeri și protocoale specifice.

Articolul 5

Forme de cooperare

- (1) Cooperarea între Părți se realizează în următoarele forme:
- a) vizite reciproce;
  - b) discuții și consultări bilaterale privind probleme de interes comun;
  - c) seminarii și conferințe privind probleme specifice;
  - d) schimb de experiență și personal între unități, colegii militare, academii și centre de instruire;
  - e) participarea, în comun, la exerciții.
- (2) Părțile pot conveni și asupra altor forme de cooperare.

Articolul 6

Planul anual de cooperare

- (1) Cooperarea se va desfășura pe baza activităților convenite de către Părți. Părțile pot face propuneri concrete care vor fi schimbate pe canale diplomatice.
- (2) Pe baza acestor propuneri, Părțile vor dezvolta un plan anual de cooperare care va fi semnat de reprezentanții autorizați ai Părților, nu mai târziu de 1 decembrie al anului anterior. Planul anual poate fi modificat oricând prin consimțământul reciproc al Părților.
- (3) Planul anual va conține informații privind titlul activității, data și locul executării și numărul participanților. Dacă este necesar pot fi incluse orice informații suplimentare.

Articolul 7

Aspecte financiare

(1) Costurile legate de activitățile din planul anual vor fi suportate pe bază de reciprocitate.

(2) Partea care trimite va suporta cheltuielile pentru transportul internațional.

(3) Partea care primește va suporta toate cheltuielile pentru cazare, masă și transport pe teritoriul său.

(4) Partea care primește va asigura asistența medicală și stomatologică de urgență la același nivel la care este asigurată personalului Părții care primește.

(5) Costurile legate de instruirea personalului de comandă și a specialiștilor în instituțiile militare de învățământ ale Părții care primește, trimiterea specialiștilor pentru asigurarea sprijinului logistic, serviciul pe un avion militar pe aeroporturile militare ale celeilalte Părți, precum și orice alte cheltuieli care pot apărea ca urmare a aplicării acestui MoU, vor fi realizate pe baza unor aranjamente și/sau contracte speciale.

Articolul 8

Statutul personalului vizitator

Pe timpul staționării pe teritoriul statului Părții care primește, statutul personalului vizitator va fi supus prevederilor Acordului dintre statele părți la Tratatul Atlanticului de Nord și celelalte state participante la Parteneriatul pentru Pace cu privire la statutul forțelor lor și Protocolul Adițional, încheiate la Bruxelles la 19 iunie 1995.

Articolul 9

Protecția informațiilor clasificate

(1) Prezentul articol va fi aplicat până la data când va intra în vigoare un acord bilateral de securitate privind protecția informațiilor clasificate între Părți.

(2) Părțile se obligă să folosească, să mănuiască și să protejeze orice informații sau materiale clasificate la care ele pot avea acces în temeiul prezentului MoU, în conformitate cu legile și regulamentele naționale ale Părților privind protecția informațiilor clasificate.

(3) Fiecare Parte conferă informațiilor clasificate primite de la cealaltă Parte cel puțin aceeași protecție care este asigurată propriilor informații clasificate cu nivel echivalent.

(4) Informațiile și materialele clasificate vor fi transmise numai pe canale oficiale între autoritățile competente ale Părților.

(5) Orice informații sau materiale clasificate primite în temeiul dispozițiilor acestui MoU nu pot fi transmise sau divulgate unor terțe părți, fără aprobarea prealabilă scrisă a Părții de origine.

(6) Prevederile referitoare la responsabilitățile Părților în folosirea informațiilor clasificate și prevenirea divulgării se vor aplica și după ieșirea din vigoare a prezentului MoU.

Articolul 11

Raporturile cu alte acorduri

Prezentul MoU nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor stabilite prin acorduri bilaterale și multilaterale între Părți și alte subiecte de drept internațional.

Articolul 12

Soluționarea divergențelor

Eventualele divergențe determinate de interpretarea și aplicarea prezentului MoU, vor fi soluționate de Părți prin negocieri și nu vor fi supuse nici unor tribunale internaționale sau terțe părți pentru rezolvare.

Articolul 13

Prevederi finale

(1) Prezentul MoU va intra în vigoare la data primirii ultimei notificări, în scris, prin care Părțile confirmă îndeplinirea procedurilor legale interne necesare pentru intrarea sa în vigoare.

(2) Prezentul MoU poate fi amendat oricând, în scris, cu consimțământul Părților. Intrarea în vigoare a amendamentelor se va face în conformitate cu prevederile alineatului (1) al prezentului articol.

(3) Prezentul MoU este încheiat pe o perioadă nedeterminată de timp. Oricare Parte poate notifica, în scris, despre intenția sa de a-l denunța. Denunțarea va intra în vigoare la 6 luni de la data primirii notificării.

(4) În cazul în care la data denunțării sau ieșirii din vigoare, există aspecte financiare sau pretenții nerezolvate, prevederile prezentului MoU referitoare la acestea vor rămâne în vigoare până la soluționarea lor definitivă.

Încheiat la Brașov, la 13 octombrie 2004, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, estoniană și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de diferențe de interpretare, textul în limba engleză va prevala.

Pentru
MINISTERUL APĂRĂRII
NAȚIONALE DIN ROMÂNIA

IOAN MIRCEA PAȘCU
MINISTRUL APĂRĂRII
NAȚIONALE

Pentru
MINISTERUL APĂRĂRII
DIN REPUBLICA ESTONIA

MARGUS HANSON
MINISTRUL APĂRĂRII

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

BETWEEN

**THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE
OF ROMANIA**

AND

**THE MINISTRY OF DEFENCE
OF THE REPUBLIC OF ESTONIA**

ON

CO-OPERATION

IN THE MILITARY FIELD

The Ministry of National Defence of Romania and the Ministry of Defence of the Republic of Estonia (hereinafter referred to as the "Parties"),

considering the North Atlantic Treaty Organization as a factor of security and stability, and therefore confirming their common will to achieve the objectives laid down in the North Atlantic Treaty, issued and signed in Washington D.C. on 4 April 1949,

recognizing that the provisions of the Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the other States participating in the Partnership for Peace regarding the status of their forces (PfP SOFA) and the Additional Protocol done at Brussels on 19 June 1995, will apply to the co-operation established by the present Agreement,

reaffirming the purposes and principles of the United Nation Charter, done in San Francisco on 26 June 1945, in particular the principle of refraining from the use of or a threat of use of force in mutual relations, respecting the sovereignty, inviolability of borders, territorial integrity, non-interference in internal affairs and peaceful resolutions of disputes,

recognizing our commitment to strengthen our mutual confidence through the transparency in military fields, according to the Final Act of the Organization on Security and Co-operation in Europe, done in Helsinki on 1 August 1975,

in the effort to establish new structure of relations between the Parties, particularly through the further development of bilateral relations and strengthening co-operation and mutual understanding,

have reached the following understanding:

Article 1 **Purpose**

The purpose of this Memorandum of Understanding (MoU) is to establish a framework for co-operation in the military field between the Parties.

Article 2

Definitions

The terms used in this MoU have the following meanings:

(1) "Sending Party" means the Party that sends personnel, material and equipment to the other Party for the purpose of implementing the provisions of this MoU.

(2) "Receiving Party" means the Party in the state's territory of which the personnel, material and equipment of the Sending Party are located for the purpose of implementing the provisions of this MoU.

(3) "Visiting Personnel" means the military/civilian officials of a Party deployed to the territory of the state of the other Party.

Article 3

Working language

The working language will be English or as otherwise agreed upon between the Parties.

Article 4

Fields of co-operation

- (1) The Parties will co-operate in the following fields:
- a) defence policy and military doctrine;
  - b) participation of military observers at military exercises;
  - c) training and education of the military and civilian personnel;
  - d) research, development and modernizing of armament and military technique;
  - e) procurement of weapons, equipment and other materials;
  - f) air force activities and air traffic control;
  - g) enhancement of the defence legislation and laws on armed conflict;
  - h) military medical system and recreations;
  - i) environmental protection;
  - j) military geography;
  - k) military history;
  - l) communications and information systems;
  - m) strategic planning;
  - n) civil-military co-operation (CIMIC);
  - o) crisis management;

- p) cultural and sport activities;
- q) establishing contacts between the members of military units.

(2) The Parties reserve the right to co-operate in other areas that are not listed in paragraph (1) of this Article and falling within the competence of the Parties.

(3) The co-operation in the convened fields by the Parties may be regulated by arrangements and specific protocols.

Article 5 **Forms of co-operation**

(1) The co-operation between the Parties will be accomplished in the following forms:

- a) reciprocal visits;
- b) bilateral talks and consultations on common issues;
- c) seminars and conferences on specific topics;
- d) exchange of knowledge and personnel between units, military colleges, academies and training centers;
- e) common participation in exercises.

(2) The Parties may agree on other co-operation forms.

Article 6 **Annual plan on co-operation**

(1) The co-operation will be carried out on the basis of activities agreed by the Parties. The Parties can make concrete proposals, which will be exchanged through diplomatic channels.

(2) Based on these proposals the Parties will develop an annual co-operation plan, which will be signed by authorized representatives of the Parties, not later than 1 December of the previous year. The annual plan may be changed at any time by mutual consent of the Parties.

(3) The annual plan will contain information concerning title of the activity, time and place of execution and number of the participants. If necessary, any additional information may be included.

Article 7
Financial aspects

- (1) The costs relating with the activities from annual plan will be covered on the basis of reciprocity.
- (2) The Sending Party will cover traveling expenses.
- (3) The Receiving Party will cover all the costs for accommodation, meals and transportation on the territory of its own state.
- (4) The Receiving Party will ensure emergency medical and dental care at the same level as it is provided to Receiving Party's personnel.
- (5) Costs relating with the training of the command staff and of specialists in the military education institutions of the Receiving Party, the sending of the specialists for the granting of the logistic support, the serving of the military aircraft on the military airports of the other Party, as well as any kind of costs that may arise following the implementation of this MoU, will be achieved on the basis of arrangements and/or special contracts.

Article 8
Status of Visiting Personnel

While staying on the territory of the state of the Receiving Party, the status of the Visiting Personnel will be governed by the Agreement among the States Parties to the North Atlantic Treaty and the Other States Participating in the Partnership for Peace Regarding the Status of their Forces and the Additional Protocol, done in Brussels on 19 June 1995.

Article 9
Protection of Classified Information

- (1) The provisions of the present Article will be applied until the bilateral security agreement on protection of the classified information between the Party, will enter into force.
- (2) The Parties commit themselves to use, handle and safeguard any classified material or information to which they may have access in the framework of this MoU in accordance with the Parties' national laws and regulations on protection of classified information.
- (3) Each Party will afford to classified information received from the other Party at least the same protection as it is provided to its own classified information of equivalent level.

(4) Classified material and information will be transmitted only through official channels between the competent authorities of the Parties.

(5) Any classified material or information received in the framework of this MoU may not be released or disclosed to third parties, without previous written approval of the originating Party.

(6) The provisions concerning the responsibilities of the Parties for the use of classified information and the prevention of disclosure will be applied after the termination of this MoU.

Article 10

Relations with other agreements

This MoU does not affect the rights and obligations established through bilateral and multilateral agreements between the Parties and other subjects of international law.

Article 11

Settlement of Disputes

Disputes arising on the interpretation and implementation of this MoU will be solved by the Parties via negotiations and will not be referred to any international tribunals or third Party for settlement.

Article 12

Final Provisions

(1) This MoU will enter into force on the date of the receiving of the last written notification by the Parties, by which they confirm the accomplishing of internal legal procedures necessary for its entering into force.

(2) This MoU may be amended any time, in written form, with the consent of the Parties. The entering into force of the amendments will be done according to the provisions from paragraph 1 of this Article.

(3) This MoU is concluded for an indefinite period of time. Either Party may notify, in written form, about its intention to denounce it. The denunciation will enter into force 6 months after the receiving of the notification.

(4) If on the date of denunciation or termination, there are unresolved financial aspects or claims, the related provisions of this MoU will remain in force until their final settlement.

Done in Brasov, on 13 October 2004, in two original copies, each one in Romanian, Estonian and English languages, all texts being equally authentic. In case of differences of interpretation, the English text will prevail.

**FOR
THE MINISTRY OF NATIONAL
DEFENCE OF ROMANIA**

**FOR
THE MINISTRY OF DEFENCE OF
THE REPUBLIC OF ESTONIA**

**IOAN MIRCEA PASCU
MINISTER OF NATIONAL DEFENCE**

**MARGUS HANSON
MINISTER OF DEFENCE**